

**Силабус курсу
«КИЇВСЬКА ЛІТУРГІЙНА ТРАДИЦІЯ»**

**Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В 5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма
«Спів», «Інструментальне виконавство (за видами)», «Музичне мистецтво естради»,
«Звукорежисура»
Рік навчання: III
Семестр: V
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська**

Керівник курсу ВК 49 «Київська Літургійна традиція»

Смиренський Володимир Миколайович—
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР
«Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Контактна інформація:
smirensk22@gmail.com

Прореєквізити та постереєквізити дисципліни

- **Прореєквізити дисципліни:**
 - ОК 8.** Історія світової музики
 - ОК 10.** Сольфеджіо
 - ОК 17.** Історія вокального мистецтва
 - ОК 23.** Основи диригування
- **Постереєквізити дисципліни:**
 - Дисципліна «Київська Літургійна традиція» належить до дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти.

Призначення дисципліни

Дисципліна «Київська Літургійна традиція» знайомить здобувачів вищої освіти комплексом Літургійних творів та звичаїв їхнього виконання, які сформувалися в монастирях і храмах Київщини як духовно-культурного осердя України, та згодом вплинули на генезис усієї української духовної музики.

Відповідно до освітньо - професійної програми «Спів», вивчення освітнього компонента повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання(ПРН):

Програмні результати навчання

Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / лекторській практичній діяльності.	ПРН 11
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення дисципліни «Київська Літургійна традиція» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

ІК Інтегральна компетентність

ЗК 2, 8, 17

СК 3, 5, 11, 12, 13, 18

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Метою навчальної дисципліни «Київська Літургійна традиція» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з культурологічним, естетичним та стильовим багатством нашої вітчизняної Київської традиції Східно-Візантійського Православного Літургійного музичного мистецтва; а також сприяння формуванню у здобувачів необхідного комплексу знань з підбору та використання відповідного духовного репертуару, що включає в себе розуміння його місця в історії вітчизняної та світової музичної культури, органічне відчуття законів його сакрального і концертного застосування, та володіння стильовими особливостями в процесі його інтерпретації.

Практична спрямованість навчальної дисципліни

Період зародження та еволюції Київської Літургійної традиції охоплює часовий відрізок у понад тисячу років. Опанування цим предметом сприятиме у розвитку вітчизняного культурного простору та поглиблюватиме ментальну самоідентифікацію здобувачів, допомагаючи самостійно орієнтуватися в розмаїтті українського Літургійного репертуару різних епох і стилів. У процесі навчання передбачається формування комплексу вмінь для самостійної інтерпретації вітчизняних Літургійних партитур будь-якого рівня складності.

Окрім того, в професійно-прикладній площині знайомство з Київською Літургійною традицією допоможе здобувачам освітизбагатити загальний хоровий досвід комплексом знань з функціонування Літургійного вокального колективу, здобувши необхідні професійні навички майбутнього регента та кліросного співака.

Протягом семестру вивчення навчальної дисципліни «Київська Літургійна традиція» студенти досліджують історичний шлях та репертуарно-стильове розмаїття Київської традиції Богослужбового Літургійного співу як окремого феномену світової культури й музичного мистецтва, та опановують закони його практичного виконання під час Богослужінь і концертів.

Структура навчальної дисципліни

ТЕМА		Кількість годин										
		Денна форма					Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		Лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос. робота		Лекції	семінари	Практичн.	Індивід.	Самос. робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.Введення в загальну традицію Літургійного співу.												
Тема 1.	12	2		2		8	12	1		1		10

Філософський та культурологічний аспекти Літургійного співу в наукових дослідженнях та творчій діяльності. Літургійність як феномен культури Нової Ери.												
Тема 2. Літургійний спів як невід’ємна складова сакральності людства. Кодекс книг Старого Завіту як прадавнє історичне джерело Літургійної музично-співацької творчості. Літургійний співу контексті Нового Завіту.	12	2		2		8	12	0,5		0,5		11
Всього за змістовим модулем 1 :	24	4		4		16	24	1,5		1,5		21
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Київська Літургійна традиція в історичній проекції												
Тема 3. Передумови появи Київської Літургійної традиції. Епоха народження власної Літургійної культури.	12	2		2		8	12	0,5		0,5		11
Тема 4. Розвиток активного Літургійного життя в Київській Русі наприкінці X – початку XIV тисячоліття.	12	2		2		8	12	0,5		0,5		11
Тема 5. Від монодії та ісону – до багатоголосся. Київська традиція між XIV та XXI століттями.	12	2		2		8	12	0,5		0,5		11
Всього за змістовим модулем 2:	36	6		6		24	36	1,5		1,5		33
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Практика Літургійного співу. Гімнографія та Геортологія												
Тема 6. Богослужіння добового кола. Вісьмигласся як основа тижневого Літургійного кола. Октоїх.	15	2		4		9	15	0,5		0,5		14
Тема 7.	15	4		2		9	15	0,5		0,5		14

Богослужіння річного кола. Головні Свята як дороговкази на шляху Богослужбового року. Різдвяний цикл свят. Великодній цикл свят.												
Всього за змістовим модулем 3:	30	6		6		18	30	1		1		28
Всього:	90	16		16		58	90	4		4		82
Разом:	90	32				58	90	8				82

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Самостійна робота проводиться здобувачами освіти щотижнево і спрямована на закріплення пройденого на лекційних заняттях матеріалу. Загальна кількість годин на виконання – 58/82 (денна/заочна форми). Поточний контроль однієї Теми здійснюється на наступному занятті.

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти у форматі дисципліни *«Київська Літургійна традиція»* визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, завдань за зразком, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення здобувачем нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності здобувача до аудиторних занять та інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з дисципліни *«Київська Літургійна традиція»*, пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання та конспектування першоджерел, робота з основною богословською та музикознавчою літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота над текстами гімнів та партитурами;
- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- вивчення окремих змістових модулів курсу (тем або питань), що передбачені для самостійного опрацювання з метою складання конспекту тощо;
- виконання творчих завдань, які передбачають тестові завдання та їх оформлення;
- складання словника «100 базових понять Літургійного співу»;

- упорядкування інформації про відомих філософів і філософські школи «Хто є хто» та «100 регентських шкіл»;
- використання кейс-методів (ситуаційні завдання);
- підготовка інформацій;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- підготовка доповідей на студентських наукових конференціях.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Тема 1. Філософський та культурологічний аспекти Літургійного співу в наукових дослідженнях та творчій діяльності. Літургійність як феномен культури Нової Ери.	8	10
2	Тема 2. Літургійний спів як невід’ємна складова сакральності людства. Кодекс книг Старого Завіту як прадавнє історичне джерело Літургійної музично-співацької творчості. Літургійний співу контексті Нового Завіту.	8	11
3	Тема 3. Передумови появи Київської Літургійної традиції. Епоха народження власної Літургійної культури.	8	11
4	Тема 4. Розвиток активного Літургійного життя в Київській Русі наприкінці X – початку XIV тисячоліття.	8	11
5	Тема 5. Від монодії та ісону – до багатоголосся. Київська традиція між XIV та XXI століттями	8	11
6	Тема 6. Богослужіння добового кола. Вісьмигласся як основа тижневого Літургійного кола. Октоїх.	9	14
7	Тема 7. Богослужіння річного кола. Головні Свята як дороговкази на шляху Богослужбового року. Різдвяний цикл свят. Великодній цикл свят.	9	14
	Разом	58	82

Орієнтовні питання до заліку:

1. Літургійний спів: значення та зміст поняття, сакральний та світський вимір.
2. Де, коли та за яких обставин відбулася перша Літургія в історії людства.
3. Літургійний спів та його Гімнографія: історія, розвиток, автори.
4. Передумови появи Київської Літургійної традиції до князя Володимира.
5. Богослужбовий устав у своєму розмаїтті, його Київські особливості.

6. Сакральний спів у Києві за часів Володимирового Хрещення.
7. Софія та Лавра – два епіцентри формування та два вектори розвитку.
8. Монастирський та приходський устав в Київській традиції.
9. Всеношна як складова Літургії.
10. Сене християнського Богослужіння.
11. Еволюція хорув процесі розвитку Київської Літургійної традиції.
12. Зв'язок Старозавітного і Новозавітного богослужіння.
13. Євхаристія як головна мета Новозавітного Богослужіння.
14. Співацьке оздоблення Євхаристії: Київські традиційні особливості.
15. Вісьмигласся (Октоїх) та його реалізація у Київському варіанті.
16. Система Богослужбових кіл.
17. Добове Богослужбове коло.
18. Тижневе (седмичне) Богослужбове коло.
19. Літургійні уставні теми тижневого (седмичного) кола.
20. Річне Богослужбове коло. Геортологія.
21. Дванадцяті перехідні та неперехідні свята.
22. Від чого залежать дати Великодня, Вознесіння, П'ятидесятниці.
23. Пости та особливості Богослужбового співу в цей час.
24. Три головних періоди в організації Літургійного часу річного кола.
25. Квітна Тріюдь.
26. Період співу Октоїха.
27. Пісна Тріюдь.
28. Всеношна: устав, піснеспіви, особливості.
29. Літургія Іоанна Златоуста: устав, піснеспіви, особливості.
30. Літургія Василя Великого: устав, піснеспіви, особливості.
31. Літургія Григорія Двоєслова: устав, піснеспіви, особливості.
32. Першохристиянські Літургійні практики, відроджені у наш час.
33. Традиційні українські принципи Богослужбового вокалу.
34. Принципи організації кліросного співацького колективу.
35. Принципи співацького оформлення Богослужіння.
36. Літургійні та паралітургійні твори в Київській традиції.
37. Авторські хорові Літургії українських корифеїв.
38. Формули гласів Київської Літургійної традиції. Приклади застосування.
39. Регентська техніка та її різновиди. Видатні Київські регенти.
40. Київські особливості технік псалмодії та рецитації.
41. Кантилена як основа вокальної культури в Київській Літургійній традиції.
42. Принцип взаємодії як основа вокального ансамблювання в храмі.
43. Використання Київського та Києво-Печерського розспівів під час сучасного Богослужіння.
44. Феномен Літургійного співу Києво-Печерської Лаври.

45. Гласові формули стихир, тропарів та подібних у Київській традиції.
46. Порівняння Київського та Києво-Печерського розспівів.
47. Важливість та шляхи відродження Київської традиції Літургійного співу.

Політика навчальної дисципліни

Завдання дисципліни: навчити здобувачів вищої освіти креативно використовувати Київську традицію Літургійного співу, розвиваючи цим український культурний простір та поглиблюючи ментальну самоідентифікацію, самостійно орієнтуватися в розмаїтті українського Літургійного репертуару різних епох і стилів; сформувати комплекс вмінь та навичок для самостійної інтерпретації вітчизняних Літургійних партитур будь-якого рівня складності; збагатити загальний хоровий досвід здобувачів комплексом знань з функціонування Літургійного вокального колективу, виокремивши необхідні професійні якості регента та кліросного співака; сприяти формуванню компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності; надати можливість для подальшого духовного та фахового саморозвитку, підтримавши формування відповідної світоглядної позиції, заснованої на високих ідеях та моральних чеснотах.

Після опанування навчальної дисципліни «Київська Літургійна традиція» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- Літургійний вокальний репертуар Київської Літургійної школи;
- Джерела виникнення Літургійної Гімнографії у відповідності до потреб Богослужбової практики;
- Внутрішній зміст та символіку головних складових Богослужіння у їхній взаємодії з вокальним супроводом;
- Основні засоби регентської майстерності, методику вдосконалення вокального апарату відповідно до потреб сакрального співу, техніку розучування та виконання уставних творів з кліросним співацьким колективом, шляхи інтеграції у сакральний спів традиційних духовних практик, зокрема молитви;
- Принципи формування сакрального репертуару у відповідності до потреб різних Богослужінь та концертної діяльності, спираючись на Київську Літургійну традицію;

вміти:

- Відповідально ставитися до своїх професійних обов'язків, доповнюючи свій попередній співацький досвід специфічними навичками та відповідною поведінкою; вільно відтворювати тексти основних Богослужбових гімнів та пісне співів Київської Літургійної традиції;
- Вільно орієнтуватися в різноманітних Розспівах та інших усталених вокальних традиціях, адаптуючи їх до виконавських реалій сьогодення;

• Розуміти внутрішній зміст кожного сакрального твору в контексті його місця в Богослужінні, пояснюючи цей зміст членам кліросного співацького колективу.

Політика щодо контролю навчальних досягнень

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- презентації виконаних результатів та досліджень;
- виконання практичних завдань;
- есе;
- тести;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань здобувачів вищої освіти:

- поточний;
- модульний семестровий;
- семестровий підсумковий (диференційований залік).

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100 – бальною шкалою та шкалою ECTS – A (90 - 100), B (82 - 89), C (74 - 81), D (64 - 73), E (60 - 63), Fx (35 - 59), F (1 - 34), яка переводиться в національну (чотирибальна: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 – «не задовільно»).

Поточний контроль передбачає оцінювання рівня засвоєних історико-культурних, біографічних, музично-стилістичних знань із зазначеної теми, опрацьованої як під час лекційних занять так і самостійно, шляхом індивідуального або групового опитування (усно/письмово).

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стисло і системно викладено основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати здобувачі під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами, теоріями тощо.

Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами). Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Словник основних термінів складається з кожної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій.

Кожен студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Під час самостійної роботи рекомендується доповнити записи лекції та завершити виконання завдань, що були зазначені в Робочій програмі та ОКЛ.

Підготовка творчих завдань (есе):

Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. Головна мета есе – це самостійне викладення здобувачем вищої освіти на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.

Модульний (семестровий) контроль знань здобувачів вищої освіти

Модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період модулю. Модульний (семестровий) контроль знань здобувачів здійснюється у формі диференційованого заліку через проведення письмового тестування. Модульний контроль оцінюється від 1-20 балів.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний, модульний контроль з подальшим переведенням в національну шкалу.

Політика оцінювання: Максимальна кількість балів з дисципліни «Київська Літургійна традиція» за семестр (модуль) – 100 балів. Поточний контроль проводиться по опрацюванню кожної нової Теми (кожні 3, 4 уроки) впродовж семестру й оцінюється від 1 до 5 балів. За кожну тему здобувач може бути оціненим 1-2 рази. (аудиторна, самостійна робота). Максимальний бал поточного контролю становить 80 балів.

Додаткові бали (5 балів) нараховуються здобувачу освіти за отримання сертифікату з неформальної освіти, якщо змістовність пройденого курсу відповідає завданням і меті дисципліни, а також за участь і підготовку доповіді на конференції за проблематикою дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Весь обсяг роботи здобувача за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний та модульний контроль, також з подальшим переведенням в національну шкалу.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за різні види завдань вказана в таблиці (100 балів).

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторні заняття. Відповіді за темами:		
Усні відповіді	2	10
Письмові завдання	1	10
Практичні завдання	2	10
Тести	1	5
ОКЛ	1	5
Самостійна робота:		
Есе	1	5
ОКЛ	1	5
Відповіді на питання	6	30
Залік	1	20

Разом:		100
--------	--	-----

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання. ОКЛ ведеться за всіма темами та без помилок.
4	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань. ОКЛ ведеться за всіма темами. Є незначні неточності.
3	Здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань. ОКЛ ведеться за всіма темами, але з помилками.
2	Здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань. ОКЛ ведеться несистематично і з помилками.
1	Здобувач частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання. ОКЛ ведеться фрагментарно, не за всіма темами із великою кількістю помилок.

Критерії модульного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Залік Бали	Критерії оцінювання Здобувач освіти
---------------	--

15 – 20	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, посилаючись при цьому на обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
12 – 14	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
8 – 11	в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
5 – 7	не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
2 – 4	частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Вирішив окремі тестові завдання, але з помилками.
1	ознайомлений з навчальним матеріалом. Не в змозі викласти зміст жодного з питань теми під час усних виступів та письмових відповідей.. Відповів на окремі тестові завдання, але всі відповіді з помилками.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є накопичувальною сумою балів, одержаних за добувачем освіти за всі види роботи, яку він виконував протягом модулю (семестру). – за поточний та підсумковий контроль з подальшим переведенням в національну шкалу та шкалу ECTS.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
--	-------------------------------	------------

90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
1-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика перескладання.

Перескладання оцінки здійснюється за бажанням здобувача освіти один раз з дозволу навчальної частини за наявності поважних причин, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».

Політика академічної доброчесності. Списування під час поточних занять, контрольних робіт та заліку заборонені.

Політика відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Рекомендована література

Основна література

1. Архімандрит Кирило Говорун. Українська публічна теологія.— К., Дух і Літера, 2017.
2. Іванов В.Ф. Навчання церковного співу у IX—XVII ст. — К.: Музична Україна, 1997.
3. Іванов В.Ф. Співацька освіта в Україні у XVIII ст. — К.: Музична Україна, 1997.
4. Воскресний Октоїх і Загальна Мінея – К. : Вид. від. УПЦ КП, 2001. – 694 с.
5. Партесні концерти XVII-XVIII ст. з Київської колекції – К.: Музична Україна, ред.- упоряд. Н.О. Герасимова-Персидська, 2006.
6. Шевчук О.Ю. До питання про ладо-звукорядний устрій пісенних мелодій (в аспекті зв'язків народного й церковно-монодійного співу) О. Шевчук Проблеми етномузикології: [Зб. наук. праць] / [упоряд. О. Мурзина]., 2003, - С. 58-75.
7. Шевчук О.Ю. Олександр Кошиць і наука про давньоукраїнський церковний спів О. Шевчук Науковий вісник НМАУ, 2007. – С. 28-42

Допоміжна література

1. Аверинцев С. Софія-Логос: Словник. Дух і Літера. — К., 2000.
2. Іванов В.Ф. Словник термінів і слів українського церковного співу. — Миколаїв: МО України, МДПІ, 1998.

3. Гусарчук Т.В. Дистанція – два століття: образно-стильові паралелі тріо Артемія Веделя «Покаяніяотверзи мі двері» та духовного концерту Ігоря Тилика, «Молодий вчений» • № 4 (56) • квітень, 2018 р., УДК 78.071.1(477)

4. Службеник: – К. : Вид. від. УПЦ КП, 2012.

5. Гусарчук Т.В. Постать Артемія Веделя в аспекті типологій особистості // Постать Артема Веделя в істор.-культур. контексті: Наук. вісн. Нац. муз. академії України. К., 2001. Вип. 11;

6. Шевчук О.Ю. Сербські і болгарські редакції південнослов'янських піснеспівів в українській і білоруській церковно-співацькій практиці XVII ст. О. Шевчук Науковий вісник НМАУ, 105—125 2 2008

7. Шевчук О.Ю. Спостереження над ритмічною організацією української церковної монодії XVII ст. О.Ю. Шевчук Метроритм-1 : Колективна монографія / [під ред. І. М. Юдкіна], 35-40, 146—148 2 2002

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://parafia.org.ua/> - Портал «Наша Парафія» (найбільш потужне джерело інформації з усіх питань Українського Богослужбового співу: ноти, книги, аналітика, записи)

2. <https://ukrspiritmuz.net.ua/index.html> - Портал «Українська Духовна Музика» (Донбаський державний педагогічний університет)

3. https://www.facebook.com/groups/46155822422343/?locale=uk_UA – Церковний Хор (група у Facebook, що збирає український літургійний нотний матеріал)

4. <https://www.facebook.com/groups/919391275248668/> - Бібліотека Регента Українською. Хор Собору Різдва Христового м. Чернівці

Інтернет-статті:

5. <http://kyiv-credo-choir.com/?p=64> – Київський Розспів. Кредо

6. https://ukrspiritmuz.net.ua/pages/5_2.html - Еволюція знаменного розпіву як основної форми українського богослужбового співу (про Київський Розспів)

7.

https://chtyvo.org.ua/authors/Trehubenko_Tetiana/Ukrainski_tserkovni_muzychni_oseredky_kintsia_XVI_XVIII_st_osoblyvosti_formuvannia_ta_dialnosti/ - Українські церковні музичні осередки кінця XVI – XVIII ст.: особливості формування та діяльності. Автор - Тетяна Трегубенко (дисертація)

8. <https://www.kovcheh.ua/uk/reader/muzichna-spadshchina-ukrayini-duhovna-muzika-i-muzika-epohi-baroko> - Музична спадщина України: духовна музика епохи бароко

9. <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/19726/file.pdf> - Олександр Кошиць. Релігійні твори. Українська вільна Академія наук в США.

10. http://osnovydyryhentskoytehniky.blogspot.com/2017/12/blog-post_4.html - Шляхи розвитку української духовної музики у XIX- XX ст.